

NÂNG CAO HIỆU QUẢ HỢP TÁC KINH TẾ VIỆT NAM - TRUNG QUỐC

NGUYỄN TRẦN BẠT
Investconsult Group

 Việt Nam và Trung Quốc là hai quốc gia được Thượng đế đặt cạnh nhau, đặc điểm địa lý này cùng một số nét tương đồng về văn hóa và chính trị là nền tảng tự nhiên cho một mối quan hệ lâu dài. Mối quan hệ này càng được củng cố thêm thông qua quá trình giao thương giữa hai bên. Trong bối cảnh toàn cầu hóa hiện nay, nâng cao hiệu quả hợp tác kinh tế Việt Nam - Trung quốc trở thành một trong những đóng góp cho việc duy trì một mối quan hệ ổn định giữa hai quốc gia.

Bàn về vấn đề nâng cao hiệu quả hợp tác kinh tế, có lẽ trước hết chúng ta cần phân tích những đặc điểm thị trường, đặc điểm văn hóa và chính trị để có thể

thấy được những ưu điểm cần phát huy và những nhược điểm cần khắc phục.

Trước hết, nói về Trung Quốc thì đây là quốc gia có dân số đông nhất thế giới, có diện tích đứng thứ 3 thế giới, có một nền văn hoá có lẽ là lâu đời nhất thế giới, có những bằng chứng về sự tồn tại, sự hiện hữu của một đời sống kinh tế, đời sống văn hoá phát triển rực rỡ, có một nền triết học thể hiện rất rõ những kinh nghiệm, kỹ năng về cầm quyền, về điều hành xã hội và tổ chức xã hội. Trung Quốc là một quốc gia phát triển sớm và rất cổ xưa theo đánh giá về sự tồn tại của các nền văn minh của loài người. Với những đặc điểm văn hóa và

ưu thế về dân số, Trung Quốc là một thị trường rất hấp dẫn.

Còn nói đến thị trường Việt Nam hiện nay thì phải thấy được xã hội Việt Nam đã bắt đầu thức tỉnh về các quyền phát triển và vì thế khát vọng phát triển trở thành khát vọng xã hội phổ biến, hay nói cách khác, bản năng phát triển của xã hội đã được thức tỉnh một cách rộng rãi trên quy mô quốc gia. Đây chính là đặc điểm quan trọng nhất, là ưu thế của môi trường đầu tư ở Việt Nam, tức là đòi hỏi phát triển trở thành khát vọng phổ biến của xã hội Việt Nam.

Khát vọng phát triển thể hiện đầu tiên là ở khát vọng tiêu dùng. Xã hội Việt Nam đã bắt đầu bước những bước rất căn bản và liều lĩnh để trở thành một xã hội tiêu dùng. Đây chính là ưu điểm số một đối với các nhà đầu tư nước ngoài. Việt Nam đang trở thành một xã hội tiêu dùng tiệm cận đến những khía cạnh hiện đại nhất của xã hội tiêu dùng trên thế giới. Ví dụ, điện thoại di động, các phương tiện điện tử, du lịch Đây là những thành tố tạo ra nhu cầu tiêu dùng. Dân số Việt Nam hiện nay xấp xỉ 100 triệu người. Vào những năm đầu của thế kỷ này, 100 triệu dân là một thị trường tiêu

dùng có kích thước, một thị trường tiêu dùng tiềm năng. Khát vọng thứ hai là khát vọng trở thành người lao động trong những lĩnh vực công nghiệp phát triển. Người nông dân thoát ra khỏi nông nghiệp để tiến quân vào khu vực cung cấp các dịch vụ công nghiệp là một trong những biểu hiện rõ nét khát vọng phát triển của người dân Việt Nam. Thứ ba, khát vọng phát triển còn thể hiện ở chỗ người Việt Nam đang bước một cách mạnh dạn vào việc hiện đại hóa các tiện nghi sống. Sự hiện đại hóa tiện nghi sống được bắt đầu từ nhà ở và tiếp theo sẽ là nhiều thứ khác nữa.

Xét về mặt văn hóa và chính trị thì rõ ràng những tương đồng về chính trị và văn hóa là những điều kiện thuận lợi cho hợp tác kinh tế giữa Việt Nam và Trung Quốc. Nhất là những tương đồng văn hóa giúp con người đến gần nhau nhanh hơn. Đôi khi giữa sa mạc hai người châu Á gặp nhau và chia bình nước với nhau nhanh hơn nhiều so với khi gặp những người khác. Đó là những tình thế có thật ở trong cuộc đời mà những người đã từng trải đều có thể nhận thấy. Xét về mặt cộng đồng văn hoá là hoàn toàn đủ điều kiện để có thể hợp tác một cách cảm thông

giữa các nhà kinh doanh Việt Nam và Trung Quốc.

Tuy nhiên, bên cạnh những ưu điểm đó cũng cần thấy rõ một nhược điểm cần lưu ý trong quan hệ kinh tế là khác phục tính không chuyên nghiệp của đời sống kinh doanh. Điểm trung tâm của quá trình không chuyên nghiệp của đời sống kinh doanh chính là ý thức về các cam kết thể hiện thông qua hợp đồng. Trong quá trình hợp tác kinh tế cần phải nghiên cứu xem làm thế nào để tạo ra một chính sách phát triển các chỉ dẫn văn hóa tối thiểu để tạo ra hoạt động thương mại chuyên nghiệp, cái đó rất quan trọng đối với cả hai quốc gia. Bởi vì thiếu chuyên nghiệp là đặc điểm chung phổ biến của tất cả các quốc gia có nhu cầu phát triển kinh tế.

Trung Quốc và Việt Nam đều là thành viên của WTO, tức là sinh hoạt trong một "Đảng bộ" toàn cầu về mặt thương mại. Cho nên mối quan hệ hợp tác kinh tế cần được phát triển theo xu hướng biến nó thành tấm gương về mặt chuyên nghiệp để làm lành mạnh các hoạt động kinh tế của cả hai quốc gia. Hay nói cách khác, một trong các lợi ích quan trọng nhất trong quan hệ kinh tế giữa Việt Nam với Trung Quốc là làm thế nào để biểu dương yếu tố

chuyên nghiệp. Biểu hiện đặc trưng nhất của tính không chuyên nghiệp chính là sự có mặt đông đảo của những yếu tố bản năng, yếu tố tự nhiên trong kinh doanh. Không chuyên nghiệp là một nhược điểm, chứ không phải là một biện pháp mà các Chính phủ sử dụng. Cần phải phân biệt rất rõ trạng thái kinh doanh bản năng ngoài chính sách và kinh doanh phù hợp với chính sách. Nếu những yếu tố phi chuyên nghiệp trong cộng đồng kinh doanh lấn lướt, vượt qua các rào cản có tính chất quản lý nhà nước của mỗi một quốc gia thì tình trạng phi chuyên nghiệp sẽ trở nên rầm rộ hơn và tác động tiêu cực đến các quốc gia lân bang lớn hơn. Chính vì vậy quan hệ kinh tế giữa Việt Nam với Trung Quốc rất cần được thúc đẩy theo hướng chuyên nghiệp hóa để tránh những tổn hại cho cả hai nền kinh tế.

Như đã nói ở trên Thượng đế đã đặt hai đất nước ở bên cạnh nhau, quan hệ giữa hai quốc gia đã có một nền tảng lâu dài. Để duy trì và phát huy hơn nữa mối quan hệ này, cần phải có không khí giao lưu thật thuận lợi về mặt kinh tế và văn hoá một cách rộng rãi trong nhân dân để tạo ra sự đồng thuận xã hội trong quan hệ giữa hai quốc gia.

